

Innlegg for NTL – 2. juni 2015

- Trender i tiden
 - Status pensjon i Fagforbundet
 - Veien mot ny offentlig tjenstepensjon
 - Hybrid, innskudd eller ytelse, hvor går diskusjonene?
 - Privatisering
 - Kvaliteter ved hybrid tjenstepensjon

- Status pensjon

FAGFORBUNDET

www.fagforbundet.no

PENSJON OG PRIVATISERING: Fagforbundets pensjonsekspert Steinar Fuglevaag deler ut harde fakta om hvordan privatisering og konkurranseutsetting påvirker Fagforbundets medlemmer. Foto: Nina Berggren Monsen

– Pass på pensjonen din

Fagforbundets pensjonsekspert Steinar Fuglevaag er bekymret for folks lave bevissthet om pensjon.

FAGFORBUNDET

www.fagforbundet.no

Velferdsprofitørene

Noen har virkelig fått sugerøret ned i statskassen.

Morten Strøksnes

Publisert: 23.mai. 2015 07:17 Oppdatert: 23.mai. 2015 20:39

Lagre i leselisten

Det finnes knapt noe mer elskverdig enn ekte kapitalister? De er ofte selvstendige, energiske, iherdige og nysgjerrige folk med mye skaperkraft. Jeg kjenner enkelte slike typer, av begge kjønn, og på begge sider av Atlanteren. Noen snakker faktisk sant når de sier at de ikke drives av penger. Slike ekte, romantiske kapitalister er dessverre unntaksmennesker. De fleste kapitalister nå til dags er anonyme investorer som opererer gjennom fond og stråselskaper. De kjøper og selger aksjer i globale konserner som jobber for å oppnå tilnærmet monopol, i det frie markedets navn. Slike kapitalister tenker kun og alltid på det de aldri vil innrømme at de noen gang har tenkt på, altså penger og profit.

” *Over hele landet har det dukket opp en ny klasse mennesker. De er barnehagegrossister, eldrehjemshaier, sykehuskrøsuser, asylmottaksgründere, privatskolepirater, barnevernsmoguler, rusomsorgsinvestorer og velferdsvampyrer i andre avskygninger.*

Å robbe staten er blitt den norske forretningsideen fremfor noen, slik stjerneøkonomen Erik S. Reinert uttalte for ti år siden. Og hva bruker verdens rikeste stat mest penger på? Det er velferd. Å få fingrene ned i gullkrukken som er full av våre velferdspenger, har derfor vært den hellige gral for mange norske kapitalister.

FAGFORBUNDET

www.fagforbundet.no

Leder i Bergens Tidende 23.5.15

1. juni 2015

1

TOLV TRINN FOR EN RETTFERDIG PENSJON

Pensjonsreformen er en gavepakke til høytlønte – og kutt til lavtlønte. Her er forslagene til et bedre system.

De urettferdige virkningene av pensjonsreformen begynner å gjøre seg gjeldende. På den ene siden opplever mange uføretrygdete kraftige pensjonskutt, og mange lavtlønte har mistet retten de hadde til å gå av med tidligpensjon ved 62 år, såkalt avtalefestet pensjon (AFP[1]).

På den andre siden har mange friske og høytlønte, de fleste av dem menn, benyttet seg av retten til å ta ut pensjon samtidig som de fortsetter i arbeid. Pensjonsreformen er i praksis kutt i pensjonen til syke og lavtlønte, samtidig som staten gir generøse gavepakker til friske og høytlønte arbeidstakere. Og gavepakkene er ikke gratis. Statistisk Sentralbyrå har anslått kostnadene av tidlig uttak av pensjon kombinert med videre arbeid til å være 16 milliarder kroner høyere i 2014[2] enn hvis en ikke hadde åpnet for denne muligheten.

Skaper ulikhet

Tanken bak pensjonssystemet har tidligere vært å gi en alderspensjon som er et kompromiss mellom to hensyn. Det ene hensynet er at man skal være sikret en viss inntekt, også dersom helseproblemer gjør at man ikke lenger kan jobbe. Det andre hensynet er at alderspensjon (og uføretrygd) skal avspeile den inntekten en har hatt, med et uttrykt mål om at pensjon skal være 66 prosent av tidligere lønn, med lavere skatt enn på arbeid som et bidrag til utjevning.

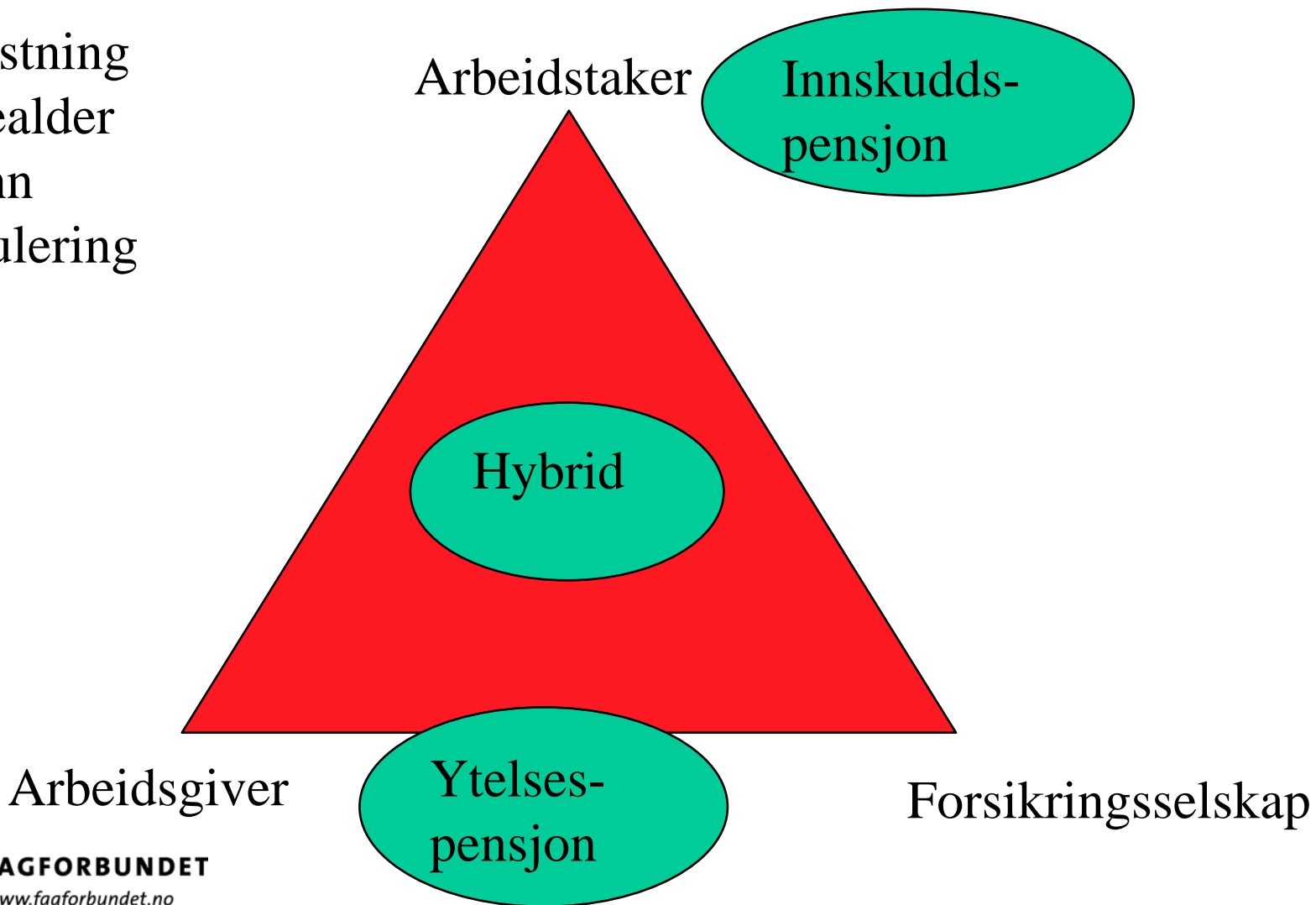
STEIN STUGU

(f. 1953)
Stein Stugu er rådgiver i De Facto – kunnskapssenter for fagorganiserte.

Fordeling av risiko

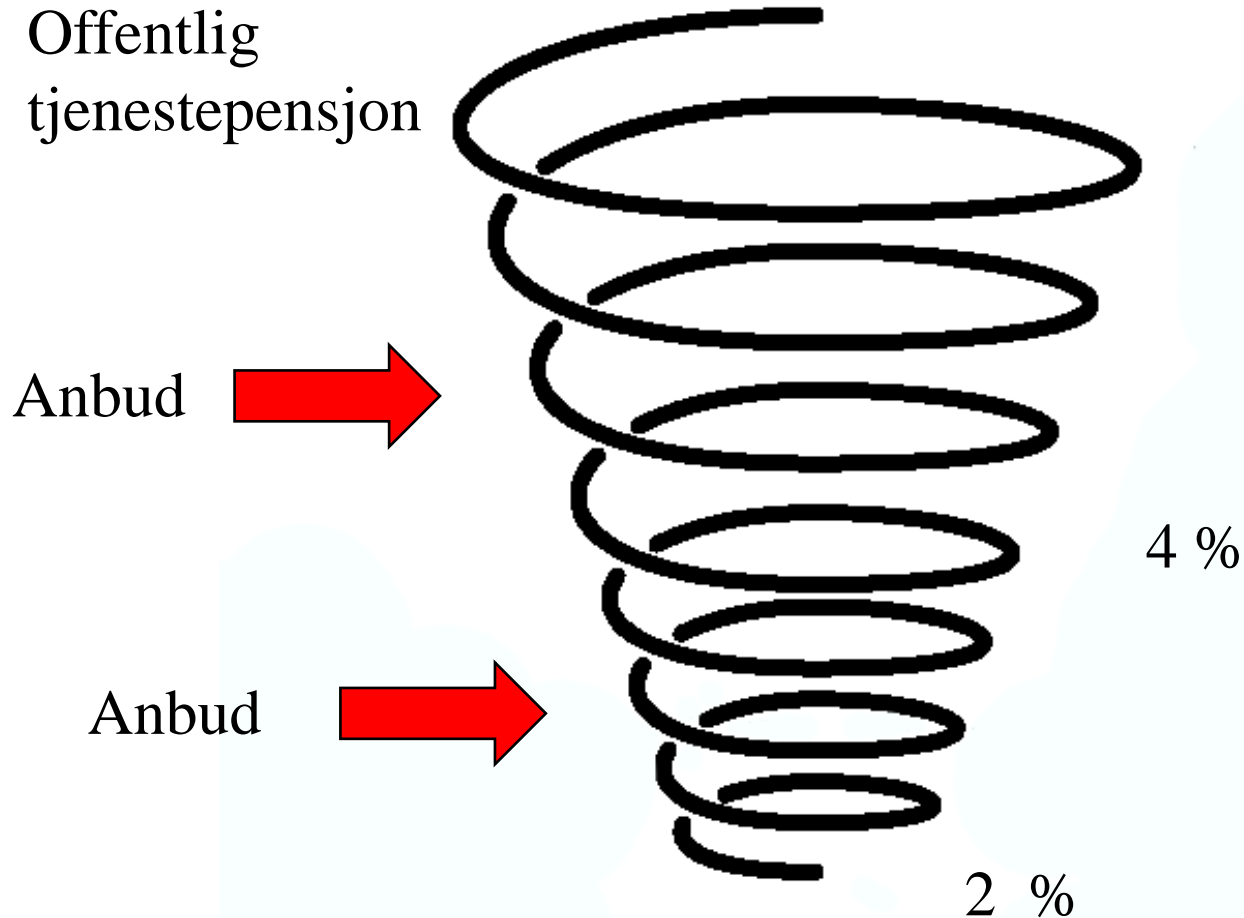
- Avkastning
- Levealder
- Kjønn
- Regulering

FAGFORBUNDET

www.fagforbundet.no

Hva skjer over tid? Konkurransespiralen!

forbannet: ? Jeg blir forbannet om jeg mister pensjonen, sier Arnhild Sundstrøm. Fred Magne Johansen (til venstre), Gunhild Johansen og Jens Ingvald Olsen varslar kamp mot byrådet sine planer om omorganisering av Tromsø kommunes renholdsavdeling Fagrent. Foto: Inger Præstleng Thuen

Arnhild (58) kan tape én million på kommunens sparekniv

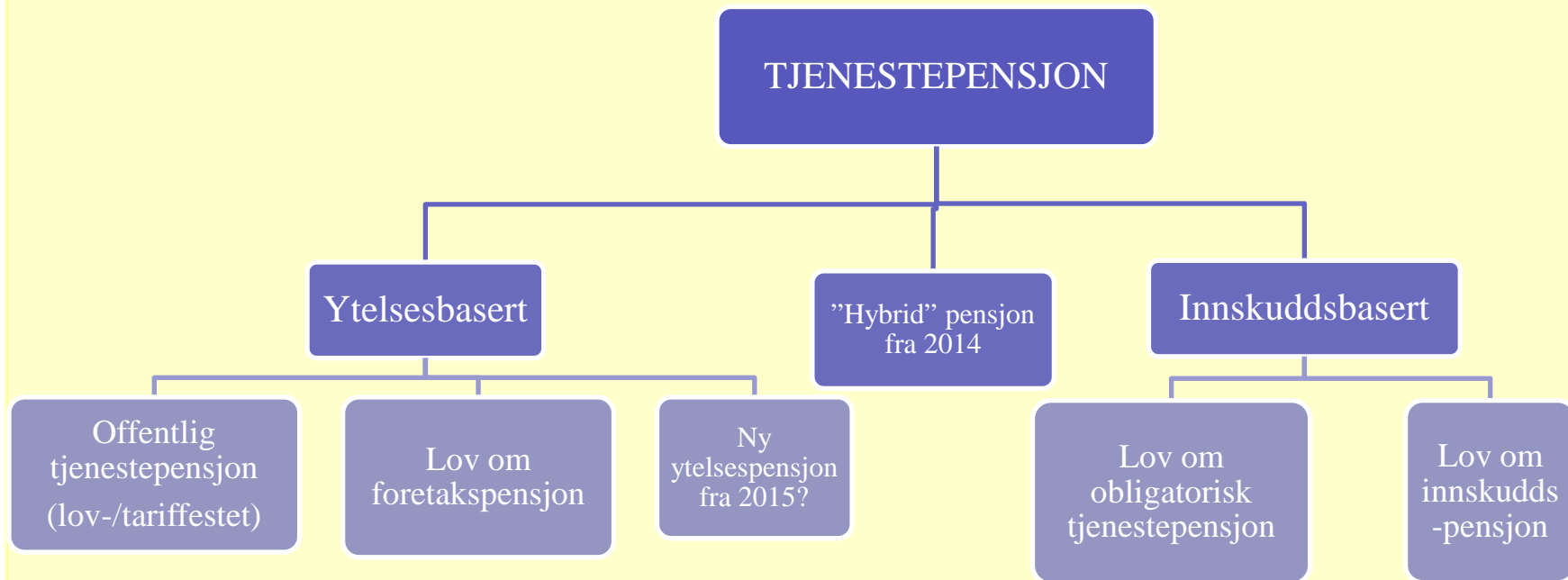
Arnhild Sundstrøm har vasket for kommunen i 30 år. Nå risikerer hun milliontap om byrådet omorganiserer renholdet.

FAGFORBUNDET

www.fagforbundet.no

Tjenestepensjon i Norge

FORNØYD: Mette Nord, leder av Fagforbundet, er fornøyd med å ha fått inn et punkt om at lokalpolitikere skal få vite hvilke konsekvenser konkurranseutsetting får for hver enkelt ansatt. Foto: Sidsel Hjelme

Kommuneoppgjøret: Skal synliggjøre ditt pensjonstap

Nå skal lokalpolitikere få vite hvor mye du eventuelt taper i pensjon før de får konkurranseutsette jobben din.

MEST LEST

► Varsler streik for 15.000

21.05.2014

► Assistentene er vinnerne i kommuneoppgjøret

26.05.2014

► Enige i kommuneoppgjøret

26.05.2014

► Kommuneoppgjøret: Skal synliggjøre ditt pensjonstap

26.05.2014

► Nisrine ser ingen framtid i Libanon

22.05.2014

FAGFORBUNDET

www.fagforbundet.no

Veien mot ny offentlig tjenestepensjon

FAGFORBUNDET

www.fagforbundet.no

Offentlig sektors pensjon skal bli likere privat sektor: Startet reform

MØTES: I dag møter arbeidsminister Robert Eriksson partene i offentlig sektor for å starte arbeidet med en storstilt reform av pensjonene.

ARBEIDSLIV

Av Pål Hellesnes
og Anne Karl Hinna

– Jeg er svært fornøyd med at Eriksson tar tak i dette. Det er på tide at vi får på plass en ny pensjonsordning for offentlig ansatte, sier Anne-Kari Bratten, administrerende direktør i arbeidsgiverorganisasjonen Spekter, til Klassekampen.

I dag skal hun møte arbeids- og sosialminister Robert Eriksson (Frp) sammen med representanter for hele fagbevegelsen og de andre store arbeidsgiverorganisasjonene.

FAGFORBUNDET

www.fagforbundet.no

Offentlig tjenstepensjon og AFP i offentlig sektor

Departementets oppdragsbeskrivelse

Bakgrunn

Pensjonsreformen har i liten grad påvirket pensjonsreglene for offentlig ansatte. AFP er videreført som en tidligpensjonsordning for alderen 62–66 år, og det er innført levealdersjustering av offentlig tjenstepensjon og nye regler for årlig regulering av pensjon. For øvrig er pensjonsreglene for offentlig ansatte bare teknisk tilpasset endringene i folketrygdens alderspensjon.

Privat sektor er på vei mot et enhetlig pensjonssystem der AFP og tjenstepensjonene bygger på de samme prinsippene som den nye folketrygden. Ansatte i privat sektor har fått sterkere stimulanser til å stå lengre i arbeid, noe som er et viktig bidrag til å møte utfordringene knyttet til en aldrende befolkning.

Regjeringen ønsker likere pensjonsordninger i offentlig og privat sektor. Mobilitetshindrene i dagens regelverk må bygges ned og offentlig ansatte må i større grad tjene på å stå lengre i jobb.

Leder mandag 25. mai 2015

God skisse til offentlig pensjonsreform

ARBETDS- OG sosialminister Robert Eriksson har fått mye pepper for hvordan han har håndtert årets trykkgjøring. Det skapte så mye støy at et viktig initiativ han tok i forrige uke, har fått for liten oppmerksomhet.

Eriksson har søket for at pensjonsordningene i offentlig sektor igjen kommer på dagsordenen. En ny modell for tjenestepensjonene i stat og kommune kan bli forhandlet frem under tariffoppgjøret neste år.

For dette fortjener Eriksson ubetinget ros.

Han gjør noe som den rødgrønne regjeringen ikke turde. Eriksson har satt i gang en prosess for å rette opp den store forsamlelsen fra pensjonsreformen, da målet om å få til et mest mulig enkelt pensjonssystem til slutt ble oppgitt.

Regjeringen Stoltenberg våget aldri å gjøre et nytt forsøk. Stoltenberg ga beskjed om saken ble stilt i bero til arbeidstagerorganisasjonene tok initiativ til en ny runde.

Men nå har arbeids- og sosialministeren tatt initiativ. Og det ser ut til at Eriksson kan greie å etablere en dialog med arbeidstagerorganisasjonene. Sist torsdag presenterte han en skisse til en reform for organisasjonene. En ny modell skal utredes i løpet av fem måneder. Etter møtet sa LOs nestleder Tor-Arne Selvik til Dagens Næringsliv at alt tyder på at tjenestepensjon blir et tema i tariffoppgjøret neste år.

ANSTØTSTENEN I forhandlingene med organisasjonene i 2008 var særlig spørsmålet om å endre tidligpensjonsordningen AFP. Den ga ansatte i stat

og kommune og store deler av privat sektor rett til å gå av med full pensjon fra fylte 62 år - forutsatt at de sa fra seg retten til å fortsette å jobbe videre.

Daværende statsminister Jens Stoltenberg greide å få LO med på erstatte AFP-ordningen i privat sektor med et tillegg til folketrygden, et tillegg som også giv til dem som fortsetter å jobbe. Men i offentlig sektor samt særlig Unio seg på bakbena. Stoltenberg - og LO-ledeben - måtte mosevillig akseptere at forsløket på å lage et enkelt pensjonssystem, kollapset.

Det gjør blant annet at det i dag ofte er kostbart for ansatte å bytte jobb mellom privat og offentlig sektor.

PENSJONSYSTEMET I STAT OG KOMMUNE er i utakt med de nye prinsippene som folketrygden nå bygger på og som også gradvis blir innført i private tjenestepensjonsordninger. Offentlig sektor har beholdt et pensjonssystem med svake incentiver til å stå lenge i jobb.

Det merkelige ved forhandlingene i 2008 var at arbeidstagerorganisasjonene i offentlig sektor i hovedtrekk aksepterte de samme innstrammingerne som i resten av pensjonssystemet, men sa nei til det som skulle være gulroten: Økt fleksibilitet og mulighet for kombinere jobb og pensjon.

Også i offentlig sektor vil etter hvert pensjonene for nye årskull reduseres når levealderen øker. Men det nye systemet i offentlig sektor vil gi mindre muligheter til å kompensere for dette ved å jobbe lenger. Statspensjonister vil på lang sikt få lite i tillegg til pensjonen fra folketrygden.

Unio er fortsatt mest skeptisk til å følge i privat sektors fotspor. Men Eriksson har truffet godt med timingen. Hvis forsløket om pensjonsreform kommer på et tidspunkt da mange i arbeidstagerorganisasjonene har oppdaget at de kan ha lurt seg selv.

Med andre ord: Godt politisk håndverk fra Robert Eriksson.

➔ En ny modell for tjenestepensjonene i stat og kommune kan bli tema i tariffoppgjøret neste år

Steinar Fuglevaag @SFuglevaag · 12 t

Synes tidlig å konkludere med "godt politisk håndverk"

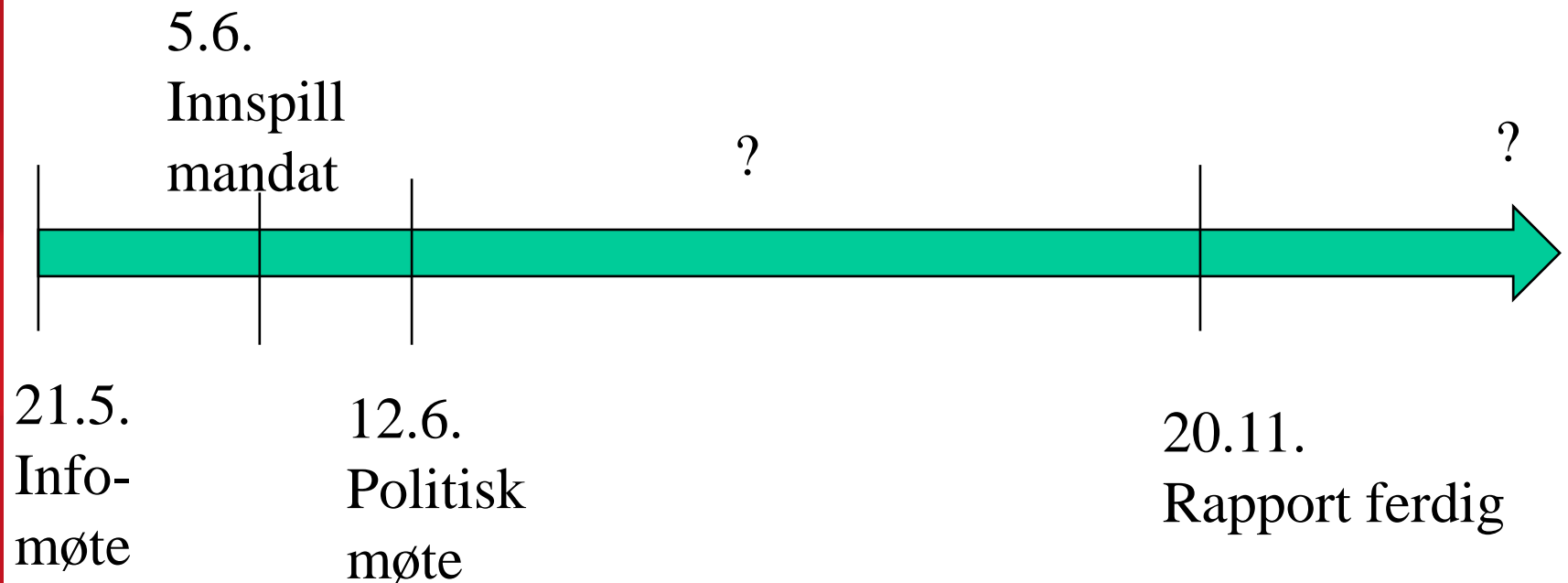
@Aftenposten! Vi har såvidt startet kontakten #nyoffentligtp

FAGFORBUNDET

www.fagforbundet.no

TIDSLINJE – NY OFFENTLIG TJENESTEPENSJON

FAGFORBUNDET

www.fagforbundet.no

Innskudd, hybrid, ytelse

- Hva skjer på ulike tariffområder?

Områder der pensjon er tema

- Virke – HUK
- PBL/private barnehager
- NTO-området
- KS Bedrift - energi
- utfordringer:
 - Tariffhopping
 - Ny ordninger med/uten vår medvirkning?
 - Vilkår privat AFP?

INGEN STREIK I PRIVATE BARNEHAGER

PBL (Foto: Ellisiv Solskinnsbakk)

Partene i PBL-oppgjøret ble enige om et anbefalt forslag natt til lørdag, etter en mekling med stor spenning knyttet til spesielt pensjonsspørsmålet. Det blir dermed ingen streik.

Publisert: 19. september 2014

FAGFORBUNDET

www.fagforbundet.no

Kirkens Bymisjon sliter med konkurransen: Kutter pensjonene

SLITER: Pensjonen for de ansatte blir for dyr for Kirkens Bymisjon i konkurransen med de kommersielle selskapene. Nå vil de kutte.

ARBEIDSLIV

Av Pål Hellesnes (tekst) og Anniken C. Mohr (foto)

– Det er et dilemma. Vi ønsker å være en attraktiv arbeidsgiver, og en seriøs arbeidsgiver. Men vi har pensjonsforpliktelser vi ikke kan leve med i lengden, sier Johannes Heggland, konstituert generalsekretær i Kirkens Bymisjon i Oslo, til Klassekampen.

Tirsdag 28. januar skal styret i Kirkens Bymisjon ta stilling til om de skal melde seg ut av arbeidsgiverorganisasjonen Virke. Den direkte grun-

FAKTA

Kirkens Bymisjon:

- Et nettverk av stiftelser spredt over hele landet. De har sentre i 11 byer.
- Driver sosialt arbeid innen rusomsorg, eldreomsorg, barnevern, psykiatri, i tillegg til kirkelig virksomhet.
- Ble stiftet i Oslo i 1855, da med navnet Christiania Indremissionsforening.
- Konstituert generalsekretær er Johannes Heggland.

nen til at de vil gjøre det er nettopp for å slippe unna pensjonsforpliktelsene de i dag har for sine ansatte. Klassekampen er kjent med at også andre ideelle aktører vurderer dette.

Taper i konkurransen

Kirkens Bymisjon har i dag cirka 1200 ansatte, og driver en rekke institusjoner. De er engasjert både i sosialt arbeid, psykiatri, rusbehandling og eldreomsorg. Det har de drevet med i en årrekke, til deis med offentlig støtte.

Siden mye av arbeidet drives på oppdrag fra det offent-

lige, ble det i sin tid avtalt å gi de ansatte samme pensjonsvilkår som de offentlig ansatte. Det har de siste årene gitt to utfordringer:

■ Flere kommuner, som blant annet Høyrestyrte Oslo, har valgt å konkurranseutsette tjenestene. Da må Kirkens Bymisjon konkurrere mot kommersielle selskaper som har mye billigere pensjonsordninger.

■ Når kommunene kutter i utgiftene, og legger ned tilbud, sitter Kirkens Bymisjon igjen med pensjonsforpliktelser til de som mister jobben.

– Det tar et kvelertak på ideell sektor. Vi kan ikke ta på oss nye oppdrag, for vi kjenner ikke prislappen. Dette var direkte grunn til at vi ikke la inn anbud på Rødvedt sykehjem i 2013. Endring er nødvendig for å sikre bymisjonsarbeid i framtida og hegne om arbeidsplassene, sier Heggland.

Ingen minimumsløsninger

De ansatte i Kirkens Bymisjon har reagert kraftig på ledelsens planer om å endre pensjonsordningene (se undersak). Det har Heggland forståelse for.

– Jeg har stor respekt for at det er usikkerhet og uro når slike endringer kommer opp. Samtidig har vi sett at enkelte har sammenliknet dagens pensjonsordning med minimumsløsningene i kommersielt næringsliv. Ingen vet nøy-

aktig hvordan ordningene blir, det kommer an på forhandlingene. Vårt styre har slått fast at vi skal tilby gode lønns- og pensjonsvilkår. Vi kommer uansett ikke til å tilby slike minimumsløsninger, sier han. paalh@klassekampen.no

– Tragisk for ansatte

– Det er tragisk at de ideelle, også Kirkens Bymisjon, må se på pensjonsavtalen for de ansatte for å kunne konkurrere med de kommersielle selskapene, sier Trine Schönberg, hovedtillitsvalgt for Fagforbundet i Bymisjonen i Oslo.

Om Kirkens Bymisjon går bort fra offentlig tjenestepensjon kan det få betydelige konsekvenser for de ansatte:

■ De eldste (mellom 55 og 62 år) kan miste retten til AFP.

■ De som jobber deltid vil ikke få uttelling for tillegg de får for ekstrasarbeid.

■ Retten til tidligpensjon kan forsvinne for mange ansatte.

Schönberg mener hovedproblemet er at kommunen insisterer på konkurranseutsetting.

– Det er ille at de ansatte må

ta hele prislappen. Min arbeidsplass har vært konkurranseutsatt tre ganger. Vi merker jo at man hele tida skal gi mer, det blir mindre bemanning og tøffere arbeidsvilkår, og så kommer pensjonskuttet nå på toppen.

– Hva mener dere burde gjøres?

– Vi vil ha slutt på konkurranseutsettinga, så vi kan beholde pensjonsordningen. Det er viktig i vår bransje, der folk sliter seg ut og tjener dårlig. Det handler om anstendighet i alderdommen.

– Hva med styret i Kirkens Bymisjon?

– Vi hadde håpet at de kunne vente på at det blir tatt politiske beslutninger som endrer på at pensjonen skal ligge til grunn for konkurransen.

FAGFORBUNDET

www.fagforbundet.no

Redaktør: Leif Erik G. Thøgersen
 Ansvarlig utgiver: Leif Erik G. Thøgersen
 Redaksjon: Leif Erik G. Thøgersen, Leif Erik G. Thøgersen, Leif Erik G. Thøgersen

NYHETER

Vil ha ned statlige lederlønninger

SV-leder Andrea Lysholmen er opprørt over at ingen partier har tatt i ledertansvilskrampen i ledertalerstaten eller heller har ønsket å redusere den. Ni kroner i timen er ledernes skatteletting mer enn statsbudsjettet. Erna Solberg (H) har en skatteletting på 1,43 milliarder kroner. Det er mer enn alle andre ledere i forhandlingsoppgjøret og selv på per staten har skattelettinger, mener SV som vil legge fram et forslag om ledertansvilskrampen i statsbudsjettet, skriver Dagbladet. De statsrådene har man fått på klassetingslønninger og lønnsforhold, men ledertansvilskrampen bør diskuteres. Derfor vil vi innføre et datterskatt, sier Lysholmen. **sv**

B-mennesker kan være latere

SV-er En ny studie antyder at mennesker som står opp sent og trenger mer tid å våkne opp er mer produktive og helsemessig i gang med bevegelse. Det er forskningen til et gruppe forskere som har undersøkt 123 friske forsøkspersoner. Følge en presentasjon fra American Academy of Sleep Medicine. Det viste seg altså at de som ble vant hadde en tendens til å bevege seg mindre, selv om de var mer aktive enn de som ble vant tidligere. **sv**

Fagforbundet og arbeidsgiverne i Virke inngår nye pensjonsordninger:

Skal berge ideelle aktører

BYTTE: Både arbeidsgiverne og fagbevegelsen håper en ny pensjonsordning skal berge de ideelle velferdssaktørene i konkurransen mot de kommersielle aktørene.

PENSJON

Av Pål Holmøy (tekst) og
 Arviden C. Moberg (foto)

- Vi har fremmet en løsning som ikke river ledere utrolig mye under de framtidige pensjonsordningene, sier leder i Fagforbundet Mette Nord.

I går presenterte forhandlet en ny pensjonsordning med de ideelle virksomhetene som er med i arbeidsgiveroppgjøret i Virke. Den nye ordningen betyr at de ansatte i ideelle virksomheter som er med i Kirkenes Bymisjon og Frelsesarmeen må ha pensjonsordningene de har lyst, som har vært tilsvarende den offentlige sektoren. I stedet får de en ny ordning, en såkalt hybridordning.

Kommer gjeld ut i seg selv
 Flere tusen av de ideelle aktørene tidligere har uttalt på opplyst: for det offentliges på litt åpent for normale arbeidsgiverordninger, blant annet i Oslo. Konkursrammen med koronaviruset akkurat som har tidligere pensjonsordningen, med tillegg vilde de de ansatte, har vært tett.

Dermed har både Kirkenes Bymisjon og Frelsesarmeen vært årets største utgifter i Virke og inn i NHO, for å få en ordning pensjonsordningen.

Det var bakslaget da Fagforbundet og Virke lagret i forhandlet om en ny pensjonsordning. De to partene brukte mesteparten av sin siste vinningsutbetaling.

Virke svarer på de ideelle organisasjonene
 Virke svarer på de ideelle organisasjonene gir over til konkurranse NHO, ved at pensjonsordningene blir billigere.

Fagforbundet reduserer utgifter
 Fagforbundet reduserer utgifter til utbetaling deretter.

PRATTE: Virke og Fagforbundet har blitt enige om nye pensjonsordninger for ansatte i ideelle virksomheter.

og i NHO, sier LO-veileder Sindre Solbakk.

Konpromissordning
 En av for og av pensjonsordningene kan bli skjøtet, til andre deler av privat sektor.

Pensjonsordningen Virke og Fagforbundet har blitt enige om er et forsøk på virksomhetene, og bedre for de ansatte, som arbeidsgiverordningene i konkurranse med kommersielle aktører. Det er det som er viktigst, sier leder i hovedoppgjøret.

De som har ordninger på tryk skal offentlig sektor pensjon må få nye pensjonsordninger som gjeld i reguleringsstaten. Dermed framstår de som at de er langt mindre økonomisk solide enn de som er offentlig. Det problemet gjelder ikke

TA: Pål Skarstad (Virke), Mette Nord (Fagforbundet), Torbjørn Solbakk (LO) og Wenke H. Mathisen (Virke).

for de nye hybridordningene.

- Dette er et klassisk kompromiss. Det er en balansert ordning der vi løser våre medlemmers behov, men arbeidsgiverne får en langt bedre ordning enn offentlig, sier forhandlingsleder Pål Skarstad i Virke.

Fagforbundet har gjort det klart at de ønsker å videreføre ideelle og kommersielle aktører. Det politiske bakslaget er viktig for Fagforbundet.

- Det er et løp mot bunnen, sier konkurranseansvarlig Arviden C. Moberg i Virke.

Det handler om å få greie på arbeidskrafta med. Det politiske bakslaget om det vil fortsette, sier Arviden C. Moberg i Fagforbundet. **pub**

En god ordning for arbeidstakerne, samtidig som arbeidsgiverne ikke knekker ryggen, sier LO-nestleder Tor-Arne Solbakken og den ferske pensjonsavtalen mellom Fagforbundet og Virke.. Foto: Jan-Erik Østlie

Ny pensjonsavtale kan bli modell

Fram mot neste hovedoppgjør skal privat tjenestepensjon utredes. En ny pensjonsavtale mellom Fagforbundet og Virke kan bli en modell for framtida, mener LO-nestleder Tor-Arne Solbakken.

MEST LEST

▸ Skolestreik om to uker?
26.05.2014

▸ Advarer yrkesskadde mot å hyre egen advokat
13.05.2014

▸ Svenskenes karendag for fall
13.05.2014

▸ Intet nytt fra fiskerifronten
20.05.2014

▸ Grovt overgrep mot havnearbeidere i kamp
26.05.2014

10 SISTE - ARBEIDSLIV

UiO-renholdere frykter outsourcing

Renholderne ved Universitetet i Oslo (UiO) opplever at de blir presset til å jobbe raskere i redsel for outsourcing.
02.06.2014

▸ UiO-renholdere frykter outsourcing
02.06.2014

▸ Europeisk front mot svart arbeid
02.06.2014

▸ Togstreik ved Øresund
02.06.2014

▸ Flere tatt for skatteunke

FAGFORBUNDET

www.fagforbundet.no

FASTLÅST PENSJONSSTRID I KULTURSEKTOREN

Til tross for at alle var enige om å forhandle fram en ny pensjonsordning, har årets tariffoppgjør i kultursektoren kilt seg fullstendig fast. Arbeidstakerne krever en kjønnsnøytral, livsvarig pensjon, nei svarer arbeidsgiver.

Publisert: 19. mai 2015
Geirmund Jor

Til sammen sju ulike forbund skulle forhandle med arbeidsgiversiden om en ny tjenstepensjonsordning for ansatte innen teater, ballett og opera. Dagens ytelsesbaserte ordning blir for dyr og har regnskapsregler som binder opp mye kapital i virksomhetene.

Det var arbeidstakersiden som gikk til det uvanlige skritt å foreslå en ny, rimeligere ordning. De forslø å innføre en hybrid tjenstepensjon. Fordelen med denne ordningen, sammenliknet med en innskuddspensjon, er at pensjonen varer livet ut og at den jevner ut forskjeller i pensjon mellom kvinner og menn. Den fordeler også risikoen mellom arbeidstaker, arbeidsgiver og pensjonsleverandøren.

FAGFORBUNDET

www.fagforbundet.no

Krangler om kvinneres pensjon

Er du kvinne og har innskuddspensjon, kan du regne med å få 1000 kroner mindre utbetalt hver måned enn dine mannlige kolleger - gjennom hele pensjonisttilværelsen.

Bytte pensjonsordning på jobb? Du risikerer å tape tusener.

PENSJONSSTRID

Tekst: Merete Lindens
Foto: Dagbladet.no

Urettferdig, mener tillitsvalgte Henriette Jevnaker (39) og Magnus Ottesen (37) i Fagforbundet. - Kvinner lever i snitt tre år lenger enn menn. Når arbeidsgiver nå vil ha oss over fra ytelsepensjon til en innskuddsordning, risikerer alle å tape nye pensjon - men kvinner i særdeleshet, sier Jevnaker.

Han er rekvisitør på Det Norske Teatret, men har jobbet som tillitsvalgt for film- og teateretnikk forening på fulltid de siste to åra. Ottesen er øremetrikker og tillitsvalgt for teknisk ansatte ved Operen.

I forbindelse med hovedoppgjøret i fjor ble det satt ned et parussammensatt utvalg som skulle vurdere alternative pensjonsløsninger og konsekvensene av disse for både arbeidstakere og arbeidsgivere i kultorsektoren.

Taper 30 000

- Vi har foreslått å gå over til hybridpensjon fordi vi ønsker den er bedre alternativ enn innskuddspensjon. I tillegg til å leve ut kjønnsforskjellene, blir ikke arbeidstakerne sitrende med all risikoen for framtidig avkastning av pensjonsmidlene alene, sier Jevnaker.

Arbeidsgiverne holder fast på at innskuddspensjon er den beste løsningen.

De kulturansatte fagforeningene har beregnet at kvinner som lever lenger enn menn vil kunne tape drøyt 30 000 kroner i årlig pensjon med innskuddspensjon, viser tall Sparebank 1 har utarbeidet for Fagforbundet.

Menn får omtrent 20 000 kroner mer i årlig pensjon fra hybridordningen enn fra innskuddsordningen, ifølge beregningene.

- Alle privat ansatte
Med hybridordningen får menn og kvinner omtrent like store årlige pensjonsutbetalinger. - Dette gjelder jo ikke bare oss som jobber i kultorsektoren, men alle privat ansatte som går over fra ytelse til innskuddspensjon, plukker Henriette Jevnaker. Hybridordningen vil ikke sikre usikkerhetsfrie mellom kjønne, men den vil ikke for-

FASTLÅST Lensspisepåreg for orkestrene, teatrene og Operen har låst seg totalt. Konfliktene står om ny pensjonsordning. Tillitsvalgte Henriette Jevnaker og Magnus Ottesen ønsker seg en hybridordning, men arbeidsgiverne mener innskuddspensjon er den beste løsningen. Foto: Nina Hansen

sørte dem, sier Axel West Pedersen, forsker ved Institutt for samfunnsforskning. - Dagens tjenestepensjonsordninger kompenseres for levingsprofilen som er i folketryggen. Det betyr at de som har høy lønn får mer tjenestepensjon enn lavtlønnere - og vi vet jo at menn i snitt tjener bedre enn kvinner, sier han.

Lik utbetaling
En klar fordel for ansatte med hybridpensjon er at de får lik utbetalt pensjon hele livetida. Innskuddspensjon sikrer bare pensjon i et gitt antall år.

- Innskuddsordninger er lavpenstige for kvinner fordi de lever lenger enn menn. Dermed må kvinner leve flere år som pensjonister uten å motta tjenestepensjon, sier West Pedersen.

- Hybrid er bedre
Agnes Berge, daglig leder i Pensjonsrådgiverne AS, mener hybridordningen vil betydelig bedre enn både innskuddspensjon og ytelsepensjon. - Den nye hybridordningen er veldig fleksibel. I dagens ytelseordning i offentlig sektor blir tjenestepensjonen din lavere og lavere for hvert år du

jobber etter 67 år, sier hun. Hybridordningen er også langt bedre enn innskuddspensjonen, mener hun.

- Ingenting etter 77
- De fleste innskuddsordninger har en utbetaling over til 4 år, noen tinnlil 15 år. I den nye hybridordningen kan man velge mellom en livsvarig ordning eller utbetaling minst til fylte 80 år.

I dag begynner mange å ta ut pensjonen allerede ved 67 år. Med en innskuddspensjon blir pensjonen lav med tidlig uttak, og vanligvis får du ingenting etter 77 år, sier Berge.

HYBRID BEDRE: Agnes Berge, daglig leder i Pensjonsrådgiverne AS, mener hybridordningen vil betydelig bedre enn både innskuddspensjon og ytelsepensjon.

MANN

Forventede levealder som pensjonist:

23,5

Forste års utbetaling:

HYBRID	INNSKUDD
125 000	106 000

KVINNE

Forventede levealder som pensjonist:

27,1

Forste års utbetaling:

HYBRID	INNSKUDD
123 000	90 000

Tabellene viser forskjellene på årlig pensjon fra hybrid- og innskuddspensjon for kvinner og menn ledt i 1984. Skattbaren i pensjonering (67): 60 000 kr. NB: Det er beregnet Finans Norges bransjestandard for forventet levealder og avkastningsprosenten for framtidens av hybrid- og innskuddspensjon innregulert. Forsikring risikoprofil. Skatteskatt på 2,67% i garanterte tillegg. Livspensjon tillegg på 15,5% for kvinner (hybrid). Hvis en innskuddspensjon gjort om til en livsvarig utbetaling, som hybrid. Kilde: Sparebank 1/Fagforbundet

2015 Dagbladet GRAFIKK

HOY RISIKO: Axel West Pedersen tror mange bedrifter vil være ligg i det fremste for å velge hybridordning til sine ansatte. - Hybridordningen legger påpass nye risiko på arbeidstaker, at de færreste risik vil velge den løsning, sier han.

Viktige forskjeller mellom ordningene:

KJØNN: Innskuddsordning er bare avhengig av lønn, helt uavhengig av kjønn. Hybrid ikke ik utbetaling, men ik årlig utbetaling (ett år annet ik). Ettersom kvinner statistisk lever lenger enn menn, må det i en hybrid tjenestepensjonsordning indetales mer til kvinner enn menn (tilslagsvis 15-16 prosent) for at årlig livsvarig ytelse skal bli lik.

ARV: I innskuddsordningen går arvt. resterende pensjonskapital ved død til den ansattes etterlatte (som hovedregel i form av pensjon til de etterlatte), mens eventuell restkapital i hybrid går til forsikringselskapet.

REGULERING: Begge Avkastningen bestemmer reguleringen. Hybrid: Arbeidsgiver kan velge garantert regulering. Mange arbeidsgivere ønsker ikv dette på grunn av regnskapsreglene om tilbakebetaling av framtidige pensjonsforpliktelser.

UTBETALING: Innskudd: Opphørende Hybrid: Livsvarig. Mange mistenker og lever ik livsvarig ytelse automatisk gir mer i totalpensjon enn en opphørende ordning. Det trenger ikke være tilfelle dersom pensjonskapitalen i ordningene elers er like.

KOSTNADER: Arbeidsgivere med hybridordninger har kostnader for braktide og pensjonster. Det samme gjelder ikke for innskuddspensjon.

Kilde: Alexander Flahts, Steinberg & Flahts

NYE FORHANDLINGER:

- Utfordringen er å sikre en god pensjonsordning som gir forutsetning for å sikre de beste betingene, sier daglig leder Agnes Berge.

Vi mener de mulighetene som er for innskuddspensjon ikke er uttømmet, sier Gunnar Larsen (blått), leder for kommunikasjons og samfunnspolitikk i Spekter.

Arbeidsveiforeningene har nå innført motparten til nye forhandlinger for å sikre gode betingelser for arbeidstakerne.

- Hybridpenjonen vil ikke sikre utbetalingen med en nødvendig forutsetning i et perspektiv på flere år framover. Vi mener også at den enkelte ansatte på 67 år er avhengig som et sport opp i pensjon med en innskuddsordning.

Hva skjer ved privatisering?

FAGFORBUNDET

www.fagforbundet.no

SJOKK: Renholderne på Kjevik vet ikke hva de skal gjøre når jobbene deres i Forsvarsbygg forsvinner. Fra venstre Sissel Strandberg, Marit eggen, Lisbeth Tofte og Elisabeth Strengenes. Foto: Ole Palmstrøm

Renholderne sparkes ut i uvisshet

364 renholdere i Forsvarsbygg mister jobben etter at regjeringen bestemte at renholdet skal outsources.

10 SISTE

► **Proteste mot kutt i folkehøgskolene**

...

► **NTL-landsmøtet kan åpnes med streik**

15.10.2014

► **De tenker sitt der hjemme**

15.10.2014

► **Ned trappa til kjelleren**

15.10.2014

► **For psyk for fengsel**

15.10.2014

► **Offiserene ønsker kvinnene velkommen**

15.10.2014

► **Arbeidstilsynet advarer mot Erikssons lange arbeidsdager**

13.10.2014

► **Arbeidstid for dummies**

13.10.2014

► **Jernbanereformen er utsatt**

13.10.2014

► **LO håper fredsprisen vil gi mer fokus på barnearbeid**

10.10.2014

MEST LEST

► **Ned trappa til kjelleren**

15.10.2014

► **Stygt angrep på NSB-ansatte**

10.10.2014

Trygghet for den ansatte

Pensjons- og forsikringsordninger i
ISS Facility Services AS

FAGFORBUNDET

www.fagforbundet.no

Som i praksis betyr:

For at du skal bli medlem i pensjonsordningen, må du være helt arbeidsfør. Er du sykmeldt, blir du med i ordningen når du er 100 prosent friskmeldt. Så snart du er friskmeldt vil ISS gi DNB Liv beskjed om dette, slik at du blir meldt inn i pensjonsordningen.

Hvor mye blir satt inn på din pensjonskonto?

Medlemmene i ordningen vil få en pensjonskonto der ISS setter inn månedlige innskudd. Innskuddene er på 2 prosent av lønn mellom 1 og 6 ganger folketrygdens grunnbeløp, og 4 prosent av lønn mellom 6 og 12 ganger folketrygdens grunnbeløp.

AFP er en pensjonsordning som er nedfelt i tariffavtale. Din arbeidsgiver er omfattet av tariffavtale som gir deg mulighet for å kvalifisere for AFP-pensjon. Tilfredsstill du de individuelle kravene for å få AFP, vil du få AFP-pensjon

I tillegg får du utbetalt en uførepensjon frem til du fyller 67 år, eller til du kan begynne å jobbe igjen. Blir du ufør slik at du ikke lenger kan jobbe og motta lønn, får du uførepensjon fra folketrygden og fra DNB Liv som til sammen utgjør omtrent 55 prosent av den lønnen du hadde da du ble ufør.

FAGFORBUNDET

www.fagforbundet.no

ISS har kanskje ikke råd til bedre pensjon?

ISS Norge Org nr 914 791 723

OVERSIKT

REGNSKAPSTALL

ROLLER OG KUNNGJØRINGER

BEDRIFTSSAMMENLIGNING

NYHETER

Driftsinntekter 2013:
4 874 139' NOK
(2012: 4 608 094' NOK)

Resultat før skatt 2013:
274 107' NOK
(2012: 243 821' NOK)

Selskapsform:
AS

Stiftet:
1952

Ansatte:
7168

Likviditetsgrad:

Lønnsomhet:

Soliditet:

Vis detaljert info

FAGFORBUNDET

www.fagforbundet.no

Standard tekst i NHO

§ 17 Pensjons- og forsikringsordninger

Ansatte er knyttet opp til den forsikrings- og pensjonsordning som til en hver tid er gjeldende i bedriften.

Vi som digger hybriden....

- Hvorfor det da?

FAGFORBUNDET

www.fagforbundet.no

Hybrid tjenestepensjon

- Kombinerer gode elementer fra innskudd- og ytelsespensjon
- Moderne pensjonsordning tilpasset pensjonsreformen
- Gunstig regnskapsmessig behandling sammenlignet med ytelsespensjon

Hva er bra med hybriden?

- Livsvarig pensjon
- Høyere innskudd for kvinner
- Garanti mot verdifall

Livsvarig pensjon

En kvinne født i 1980 vil være 67 i år 2047.

Da skal hun i gjennomsnitt leve videre i **25,4 år**

Hvorfor skal vi gå bort fra livsvarig pensjon når levealder øker?

Kilde:

Forsikringsbransjens tariff – forventet levealder for kvinne 67 år

FAGFORBUNDET

www.fagforbundet.no

Høyere innskudd for kvinner

- Kvinner lever 3 år lenger enn menn
- Lik pensjon krever derfor 1 %-poeng høyere innskudd
- Dersom ikke:
 - Lavere pensjon enn menn
 - Flere år uten pensjon enn menn
 - Jobbe 3 år lengre enn menn?

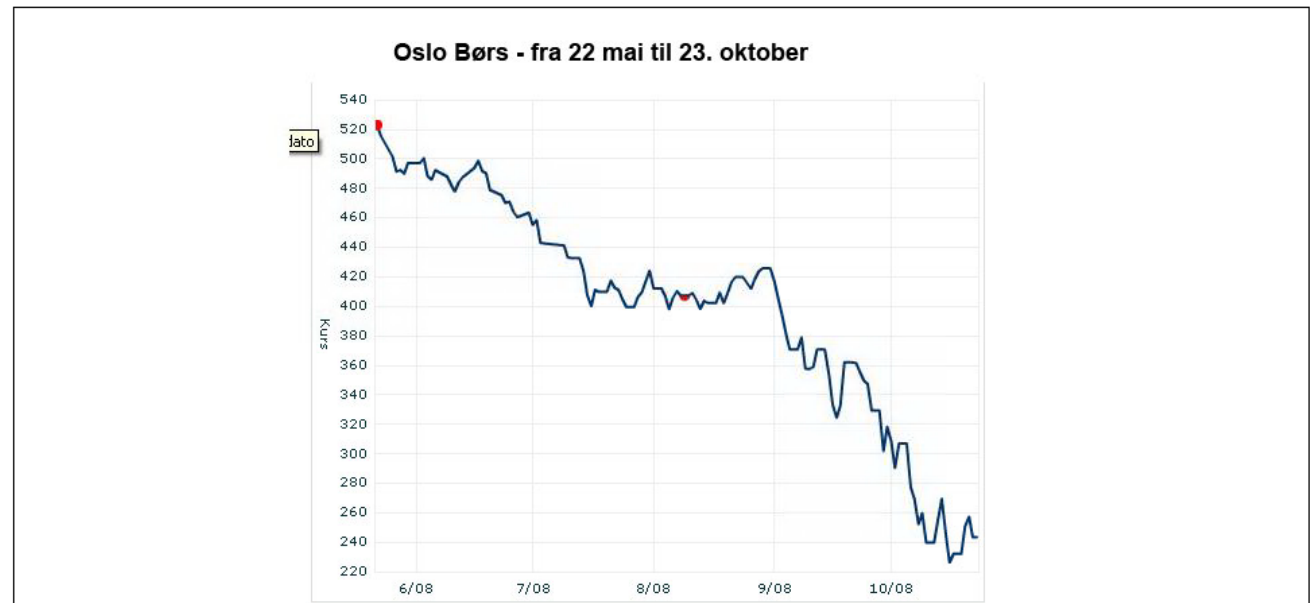
Lik pensjon? Slik er innskuddspensjon

- 7 % innskudd i 40 år
- Kapital ved 67 år
 - Fordelt over 22 år (mann)
 - Fordelt over 25 år (kvinne)
- Gir kr 1 000,- pr. mnd i lavere pensjon

Garanti mot verdifall

- Pensjonskapitalen blir ikke redusert ved børsfall som i 2008

I FRITT FALL: Grafen viser hvordan Hovedindeksen ved Oslo Børs har stupt det siste halve året. Fallet har gått fra all time high på 522,90 poeng 22.mai i år, til dagens 220 poeng, et verdifall på rundt 60 prosent. NB: Grafen inkluderer ikke hovedindekstallene fra i dag.

FAGFORBUNDET

www.fagforbundet.no

Andre kvaliteter

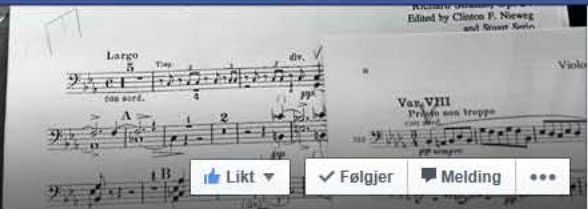
- Oppregulering av kapitalen i takt med lønnsvekst
- Teknisk rente gir mulighet til høyere pensjon tidlig i pensjonisttilværelsen
- Dødlighetsarv gir høyere og sikrere pensjon
- Kollektiv forvaltning
- Arbeidsgiver dekker alle kostnader, også for utbetalingsperioden

FRIHET
LIKHET
PENSJON

Hybridpensjon for kulturarbeidere
Samfunn

Tidline Om Bilete Likar Videoar

Opprett side

Nyleg

2015

482 people like this
Benjamin Endrè Larsen and 13 other friends

Invite friends to like this Page

OM

Kulturarbeidere har tilbud å gå fra ytelse til hybridpensjon, fordi hybriden løser virksomhetenes problem med høye fremtidige pensjonsutgifter.

Spør etter nettsideadressa til Hybridpensjon for kulturarbeidere

Impressum

BILETE

FRIHET LIKHET PENSJON

LIKHET FRIHET PENSJON

Innskuddspensjon gir deg full pensjon fra 67 til 77 år. Hybridpensjon gir full pensjon så lenge du lever. Vi velger hybriden.

Kvinner får 1.000 kroner mindre hver måned med innskuddspensjon. Hybridpensjon likestiller menn og kvinner.

VIDEOAR

Innlegg Bilete eller video

Publiser

FRIHET LIKHET PENSJON Hybridpensjon for kulturarbeidere

13. mai kl. 13:23 · Endra ·

#Hybridpensjon - av og med Egil Hegerberg.

19 027 visningar
Ikkje lik · Kommenter · Del

Du, Astrid Fuglevaag, Magnus Ottesen, Kari-Sofie Jenssen og 69 andre likar dette.

98 delingar

Skriv ein kommentar...

Ståle Nerland Dette må jo bare blir sommerens store hit!
Like · Svar · 1 · 16. mai kl. 16:15

Dag Virik Du burde bli tildelt Egebergs Ærespris - av Egil